

bliver nogen anden, hvad enten man gaaer saa vidt, som man troer at kunne forsvare — jeg tænker, at man i ethvert Fald ikke vil gaae dybere ned end at tage de Mænd med, som svare directe Stat til Communen, og det Mindste, som Nogen svarer, er 1 Rd. — eller ikke. Jeg skal forøvrigt ikke have det Allermindste imod, om man forandrede Valgretten derhen, og det har jeg for mange Aar siden udtalt. Den Mening har jeg for længe siden og bestandig været af; thi jeg har ligesaa lidet i den, som i andre Henseender, nogen Frygt for en udstrakt Valgret. Det er imidlertid min Mening, at en mere udstrakt Valgret ikke vil have nogen væsentlig Indflydelse paa hele Communalbestyrelsens Charakter. Jeg troer, det skal erkjendes — det er idetmindste min fulde Overtydning — at der i den Forsamling, der nu repræsenterer Communen, findes ligesaa varme og ligesaa oprigtige Talsmænd for den Klasse Medborgere, som svarer under 5 Portioner Næringsstat, altsaa under 5 Rd., som den vil kunne faae, hvis Valgretten udvides ogsaa til den; men det kan efter min Mening aldeles ikke skade, at de ogsaa faae Valgret, og skader det ikke, gjør det i al Fald den Gavn, at det kytter en saa meget større Masse af Communens Indvaanere til Samsundet, og vækker hos dem den Samsundsaaend, som er det fasteste Grundlag for hele vor Forsatning; det er denne Støtte, den eneste Støtte, som i Tidernes Løb under Storme og Rystelser kan holde en fri Forsatning oppe. Det sikreste Bærn for den er den Samsundsaaend, der udvikler sig i de mindre Samsundsklasser — der udvikler den sig i en bedre og større Udstrækning end i de større Samsundsklasser; thi i de mindre Samsundsklasser kan enhver Enkelt langt bedre lære at vurdere Samsundets Goder med Hensyn til det communale Livs Indflydelse paa den hele Samsundsaaend, og derigjennem ogsaa paa vor hele friere Udvikling. Det er paa Grund deraf, at jeg anseer denne Sag for at være saa vigtig, at jeg gjentagende maa opfordre Thinget til ikke at lade Lovforslaget passere, førend det enten ved Thingets eller ved Ministerens Bestræbelser har faaet en anden Stikkelse, end det nu har.

S. Sage: Jeg har fra det første Die- blif havt Tvivl, om det var den rette Maade at fremme nærværende Sag paa først at høre Kjøbenhavns Communalbestyrelse, og min Tvivl, er bleven betydelig bestyrket ved at have hørt den ærede sidste Talers Udtalelser. Jeg erkjender, at han er en af de meest udmærkede Borgere i Communen, som ved mange Leiligheder har stiftet Gavn for den; men idet han netop i denne Sag har følt sin Stillings Betydning og under tidligere Forhandlinger lagt stor Vægt paa enkelte Punkter, som i mine Tanker ikke bør tillægges en saa stor Vægt, har han derved gjort det umuligt for sig at see de Goder, som findes i Lovforslaget, hvorimod han har seet Manglerne i et stærkere Lys, end de i mine Tanker fortjene at sees. Jeg troer saaledes, at den ærede Taler, naar han for første Gang havde seet dette Lovforslag, da det blev fremlagt her i Salen, nødvendigtviis maatte erkjende, at den Stilling, som er givet Overpræsidenten ved dette Lovforslag, er den rette — at det er i sin Orden, at han vælges af Kongen, og at det er langt bedre, som den ærede Taler sagde, at han er Regjeringens Die og Haand, end at han kun var en controllerende Autoritet, uden sand Interesse for Communen og uden Deeltagelse i de Forhandlinger, der gaae forud for Beslutningerne. Jeg troer, det er netop det store Gode, vi efterhaanden have naaet under Udviklingen af vore offentlige Forhold, at de Mænd, der skulle udføre Beslutningerne, tillige tage Deel i Forsamlingerne og om muligt ogsaa i de Beslutninger, der blive tagne. Jeg troer ligeledes, at den ærede Taler dog maa erkjende, at det er et meget stort Fremskridt, at vi faae Lovgivningen og Administrationen stilt fra hinanden, og at vi faae de forskellige Communalager tildeels samlede under en Autoritet, som afgjør departementalt istedetfor collegialt. Det er det store Fremskridt i Sammenligning med de tidligere Forhold. Det er dernæst et stort Fremskridt, at Communalbestyrelserne have faaet en væsentlig Indflydelse paa Valget af deres administrative Autoriteter. Jeg troer ligeledes, at det er en fuldkommen Mistkjendelse af Forholdene, naar